

Fréttabréf Viðskiptaráðs – 21. nóvember 2008

Staðan á gjaldeyrismarkaði

Staðan á gjaldeyrismarkaði hefur skánað nokkuð undanfarið og gengur greiðslumiðlun nú betur fyrir sig en áður. Temprun gjaldeyrisútlæðis er samt sem áður enn við lýði og því eru ennþá takmarkanir á gjaldeyrisviðskiptum. Sparisjóðabankinn getur þó sem fyrr afgreitt erlendar greiðslur án aðkomu Seðlabankans, en beiðnir geta verið nokkra daga að fara í gegn.

Til stendur að viðskiptabankarnir taki sína eigin gjaldeyrisreikninga í notkun hjá JP Morgan á allra næstu dögum, sem þýðir að stutt er í að þeir geti sinnt erlendri greiðslumiðlun án aðkomu Seðlabankans. Auk þess er líklegt að krónunni verði fleytt innan skamms, en þó munu áfram verða einhverjar skorður á útstreymi fjármagns, a.m.k. til að byrja með. Í öllu falli er ljóst að nú styttist í að ásættanlegt ástand skapist á gjaldeyrismarkaði.

Mótun og kynning skýrrar framtíðarstefnu

Nú þegar viljayfirlýsing stjórnvalda og IMF liggur fyrir er mikilvægt að stjórnvöld marki skýra sýn til framtíðar.

Samkvæmt yfirlýsingunni liggur fyrir að verulega verður dregið saman í útgjöldum hins opinbera að loknu árinu 2009. Upplýsa þarf almenning við fyrsta tækifæri um hvernig stjórnvöld hyggjast mæta þessum útgjaldaskorðum. Aukin skattheimta ætti að vera síðasta úrræði stjórnvalda, enda er ekki bætandi álögum á fjölskyldur og fyrirtæki í núverandi árferði. Frekar ætti að leggja alla áherslu á að hagræða í rekstri ríkisins. Á því hefur verið þörf undanfarin ár, en nú sérstaklega.

Um leið er það forgangsmál að stjórnvöld skoði þá framtíðarkosti sem standa til boða í peningamálum þjóðarinnar með skynsamlegum og faglegum hætti. Núverandi peningamálastefna hefur ekki skilað góðum árangri. Frá því krónan var sett á flot og verðbólgu markmið tekið upp hefur hagkerfið einkennst af óstöðugleika og öfgum. Þar kemur margt til en í grundvallaratriðum er þó óhætt að segja að ekki hafi tekist vel til með hagstjórn síðustu ára. Íslensk heimili og fyrirtæki hafa mátt glíma háa vexti, viðvarandi verðbólgu, sívaxandi gengissveiflur krónunnar og nú á allra síðustu vikum gjaldeyris- og fjármálakreppu. Í ljósi þess ber stjórnvöldum að framkvæma faglegt hagsmunamat á öðrum kostum í stöðunni.

Að lokum er vert að minnast á mikilvægi almenns upplýsingaflæðis af hálfu hins opinbera. Fram að þessu hefur mikið vantað upp á að stjórnvöld hafi sinnt því verkefni með fullnægjandi hætti og gera má ráð

fyrir að koma hefði mátt í veg fyrir ýmis vandamál með betra streymi upplýsinga. Trúverðug og upplýst stefna af hálfu stjórnvalda er einmitt það leiðarljós sem mikilvægt er að hafa í aðstæðum eins og þeim sem nú ríkja. Líkt og stjórnvöld reiða sig á að almenningur og fyrirtæki treysti stjórnvöldum, verður traustið að vera gagnkvæmt af hálfu stjórnvalda.

Nánar er fjallað um þetta mál, auk fjölda annarra, í nýrri skoðun Viðskiptaráðs, „Aðgerðir í þágu atvinnulífs“, sem nálgast má [hér](#).

Stjórnarhættir opinberra fyrirtækja

Viðskiptaráð hefur að undanfögnu, í samvinnu við Kauphöllina og Samtök Atvinnulífsins, þróað leiðbeiningar um stjórnarhætti opinberra fyrirtækja. Leiðbeiningunum er fyrst og fremst ætlað að auka gagnsæi í rekstri opinberra fyrirtækja og aðstoða þar með hið opinbera og fyrirtæki þess að skapa traust um starfsemi sína. Vinnan er á lokastigi og verða leiðbeiningarnar gefnar út og kynntar í næstu viku. Haraldur I. Birgisson lögfræðingur Viðskiptaráðs veitir nánari upplýsingar í síma 510-7108.

Vinnuráðstefna um lausn á efnahagsvanda þjóðarinnar

Viðskiptaráð er samstarfsaðili um vinnuráðstefnu um lausn á efnahagsvanda þjóðarinnar á vegum [Félags viðskipta- og hagfræðinga](#). Ráðstefnugestum verður skipt í vinnuhópa til að ræða ástandið í þjóðfélaginu og koma fram með tillögur til lausnar á vandanum. Stefnan er að ná fram sameiginlegri niðurstöðu ráðstefnugesta um hvernig taka skal á málum. Þeim tillögum verður síðan komið til ríkisstjórnar Íslands.

Ráðstefnan fer fram á morgun, laugardaginn 21. nóvember, frá 9:00–14:00 í Háskóla Íslands, sal HT102. Aðgangur er ókeypis og allir eru velkomnir.

Skráning fer fram [hér](#).